

De nieuwe verhouding tussen overheid en burger

Marianne Potting
Programmaleider Wmo
Lectoraat Sociale Integratie.
Zuyd Hogeschool

Krimp en Veroudering

Prognose bevolkingsontwikkeling 2011-2025	2011, absoluut	2025, absoluut	Toename 2011-2025 in %
Limburg	1.122.631	1.083.911	-3,45%
Noord-Limburg	280.056	280.724	0,24%
Midden-Limburg	235.267	231.954	-1,41%
Zuid-Limburg	607.307	571.233	-5,94%

-5,94%

Bron: bewerking www.vanmeernaarbeter.nl: Etil, Progneff 2012.

Prognose absolute aantallen en aandeel van de bevolking 65 jaar en ouder	2011		2025	
	absoluut	% van totale bevolking regio	absoluut	% van totale bevolking regio
Limburg	208.333	18,56%	295.993	27,31%
Noord-Limburg	46.671	16,66%	70.883	25,25%
Midden-Limburg	42.758	18,17%	63.606	27,42%
Zuid-Limburg	118.904	19,58%	161.506	28,27%

28.27%

Bron: bewerking www.vanmeernaarbeter.nl: Etil, Progneff 2012.

Op naar langer, maar zieker leven

In 2030 telt Nederland 7 miljoen chronisch zieken. Het wordt een ziek en grijs land.

door Wilma de Gier

Een het gezin verloren. De Nederlandse man, die na pensioentijd te jaar woest – een van de hoogste scores in de Europese Unie –, krijgt er drie jaar bij. Tegen de tijd dat het zoju is, zal hij gemiddeld 81 jaar worden.

De Nederlandse vrouw, die na gemiddeld met 81 jaar stopt – voor Europa een dominante score –, wint tegen die tijd twee jaar. Met de levensverwachting van Nederlanders zal het dus wel goed. Die stijgt nog steeds, niet dank aan betere behandelings-, apparatuur- en geneesmiddelen, al gaat het wel om minder hard dan de afgelopen decennia.

Het meeste nieuws is de andere kant van deze medaille. Het zijn kinderen wiens ouder en lang borger. Het aantal Nederlanders met een chronische ziekte gaat fier stijgen, van vijf miljoen nu naar meer dan zeven miljoen in 2030.

De bijdrake van ziekteverzekering die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft gemaakt. Een in de vier jaar rijkt het RIVM daarna de belangrijkste trends in de gezondheidszorg. Ditmaal, hoe gezond of ongezond zijn de Nederlanders in 2030?

Elk jaar kijkt Nederland, met vooral een enorme groei aan 75-plussers. Chronisch zullen veel ziekte overlevende van de ziekte of door een val. En nu al zijn veel meer Nederlanders chronisch ziek, die ernstiger ziekte zijn gemiddeld en niet beperkt. De glazen bol van het RIVM is een dolle.

Suikerziekte forse stijger

Diabetes, ook wel suikerziekte genoemd, is de meest voorkomende chronische ziekte in Nederland en zal verder toenemen. Van de vijf miljoen Nederlanders met een chronische ziekte, heeft nu ongeveer een op de vijf diabetes. Hoe hard het gaat, vertellen de statistieken. In 2008 hadden 6,1 miljoen Nederlanders diabetes. In 2011 was dit aantal verdubbeld. Het RIVM verwacht een verdere stijging naar 1,2 miljoen mensen met diabetes in 2030. Ook het aantal mensen met ernstige, gebuurtgemeenschap- en versnelde hartstoeke (het gevolg van slagaderverkalking, zoals een acute hartinfarct) zal rond de miljoen uitkomen. Nederland wijkt hierin niet af van andere Europese landen. Opvallend is dat mensen met een chronische aandoening, ook of nog, steeds vaker ook nog mensen in de samenleving.

Dementie, doodsoorzaak 1

Dementie zal in 2030 de belangrijkste doodsoorzaak zijn. Ook zal het meer andere verschijnselen nu ook onafbreukbare zijn. De verwachtingen maken minder Nederlanders overleven van een hart- of herseninfarct, dankzij betere behandelingen en aandacht voor het voorkomen van ziekten. Voor de levensverwachting maakt het nogal wat uit of je hoog- of laaggevoelig bent. Lagegevoeligen, die ongeveer minder verdienen en een ongezondere leefwijze hebben, sterven volgens het RIVM gemiddeld een jaar eerder. Ook maakt het verschil wat je vaak hoort over een grote stadse stadse minder dan die bewoners van het platteland. Plaatselijke gemeenten die er voor te zorgen zijn met bevalligheidszorg, zullen juist de meest gezonde mensen zien verschijnen.

Zorgen voor jezelf is lastig

Nederlanders moeten meer voor zichzelf zorgen, vindt het kabinet. Vooral laaggevoeligen en kwetsbare oudere mensen krijgen om de vaardigheden om zelf tegengaan te voeren. Omgeveer 40 procent van de patiënten is minder goed in staat om voor zichzelf te zorgen of om te organiseren, merkt het RIVM. Vaak zijn dit oudere, laaggevoeligen, alleenstaanders of mensen met een slechte algemene gezondheid, die bovendien minder geld en een kleiner sociaal netwerk hebben. Ze missen de vaardigheden om informatie over gezondheid te krijgen, te begrijpen en te beoordelen. Gracieus is dat het aantal schadelijke onder staatsinterventie is gehalveerd. Als het aantal mensen onder staatsinterventie verder daalt en de opvangmogelijkheden, zullen meer Nederlanders 'gezondheidszorg' worden.

Hulp van familie niet altijd welkom

Nijna iedereen in Nederland is bereid iemand anders anders of te helpen. De helft wil dit zelfs vaak doen. Die helft is echter niet altijd welkom. Soms een op de vier 85-plussers wil deze familie helpen worden bij het wassen en aankleden. Er zijn nog een paar kanttekeningen mensen tussen de 55 en 65 willen minder tijd hebben voor mantelzorg, omdat er minder mogelijkheden zijn voor vrijwillig personeel. Bovendien, mantelzorg zal kan de gezondheid ook schaden. Een op de vijf mantelzorgers vindt dat de eigen gezondheid onder de mantelzorg te lijden heeft. Dit probleem vooral mensen die intensieve of complexe zorg moeten of die moeten helpen met gezondheidsproblemen. Veel mantelzorgers wordt verwacht van technologie, zoals camera's om een veld van andere op afstand te bevelen.

Roken nog grote boosdoener

Roken blijft nog steeds tot de meest voorkomende oorzaken in Nederland, gevolgd door ongezond voedsel. Niet om de dood die roken nu de grote is, verder doet. Nijna een kwart van de Nederlanders roekt nu nog. Dit zal in 2030 zijn gedaald naar 10 procent. Zo'n garantie over de kleding is het op andere van die andere problemen overgevoerd. Het aantal of elke mensen zal niet minder stijgen. Dat nog blijven een stukje op een niet af te zien percentage. Nijna de helft van de Nederlanders is in rook. Wat ook in de toekomst hetzelfde blijft een op de drie Nederlanders (beveiligd) te krijgen en een op de drie is rookten het RIVM een andere denken. Jongere zijn die minder gaan denken om roken, maar het aantal jongeren dat roken veel drinkt, is onveranderd hoog.

Verdubbeling 75-plussers

De leeftijdsgroep van ons vaderland is van grote invloed op ons welzijn in de volksgeschiedenis. Nederland wordt grijs, grijs, wit. Er komen steeds meer 75-plussers en de 80-jarigen van de toekomst zijn waarschijnlijk groender dan die van nu. Nederland groeit van 16,7 miljoen inwoners in 2011 naar 17,6 miljoen inwoners in 2030. De leeftijdsgroep vanouders in die periode ook. In 2030 zal een kwart van de bevolking ouder zijn dan nu ja. Maar nu zal die percentage verdrievoudigd worden. Nu is er 14 procent 85-plussers. Binnen de groep oudere zijn er ook verschillende. Vooral het aantal 75-plussers gaat toenemen. Nu tellt ons land 1,1 miljoen 75-plussers. In 2030 is dit aantal meer dan verdubbeld naar 2,1 miljoen 75-plussers.

SCP twijfelt aan zelfredzame burger

dinsdag 17 jun 2014, 16:45 (Update: 17-06-14, 17:26)

Mantelzorg wordt rooskleuring ingeschat door de overheid

ANP

GROS GEMEENTEN KRIJGT MINDER GELD VOOR WMO

De Wmo rust op een lange traditie

- Van zorgzame samenleving (jaren 80, Brinkman)
- naar
- Meedoen in en met de Wmo

Gemeenschappelijke taal

Burgers komen twee keer voor, als:

- Mantelzorgers
- Vrijwilligers
- Cement van de samenleving
- Lijm die ons bindt
- Burger initiatieven
- Complimenten, prijzen en lintjes
- Achteroverleunend
- Claimend
- Calculerend
- Afwachtend
- Afhankelijk
- Frauderend
- Inactief

Burgers zijn probleem én oplossing.

Tegenstellingen, paradoxen en veronderstellingen.

- Hooggespannen verwachtingen gecombineerd met zekere achterdocht.

Burgers zijn probleem én oplossing. Tegenstellingen, paradoxen en veronderstellingen.

- *Hooggespannen verwachtingen gecombineerd met zekere achterdocht.*
- Meedoen ja, maar meebeslissen?

Burgers zijn probleem én oplossing.

Tegenstellingen, paradoxen en veronderstellingen.

- *Hooggespannen verwachtingen gecombineerd met zekere achterdocht.*
- *Meedoen ja, maar meebeslissen?*
- Eigen verantwoordelijkheid nemen versus zelfbeschikking krijgen.

Burgers zijn probleem én oplossing.

Tegenstellingen, paradoxen en
veronderstellingen.

- *Hooggespannen verwachtingen gecombineerd met zekere achterdocht.*
- *Meedoen ja, maar meebeslissen?*
- *Eigen verantwoordelijkheid nemen versus zelfbeschikking krijgen.*
- De maakbaarheid van de burger.

Burgers zijn probleem én oplossing.

Tegenstellingen, paradoxen en veronderstellingen.

- *Hooggespannen verwachtingen gecombineerd met zekere achterdocht.*
- *Meedoen ja, maar meebeslissen?*
- *Eigen verantwoordelijkheid nemen versus zelfbeschikking krijgen.*
- *De maakbaarheid van de burger.*
- *Wie is die burger?*

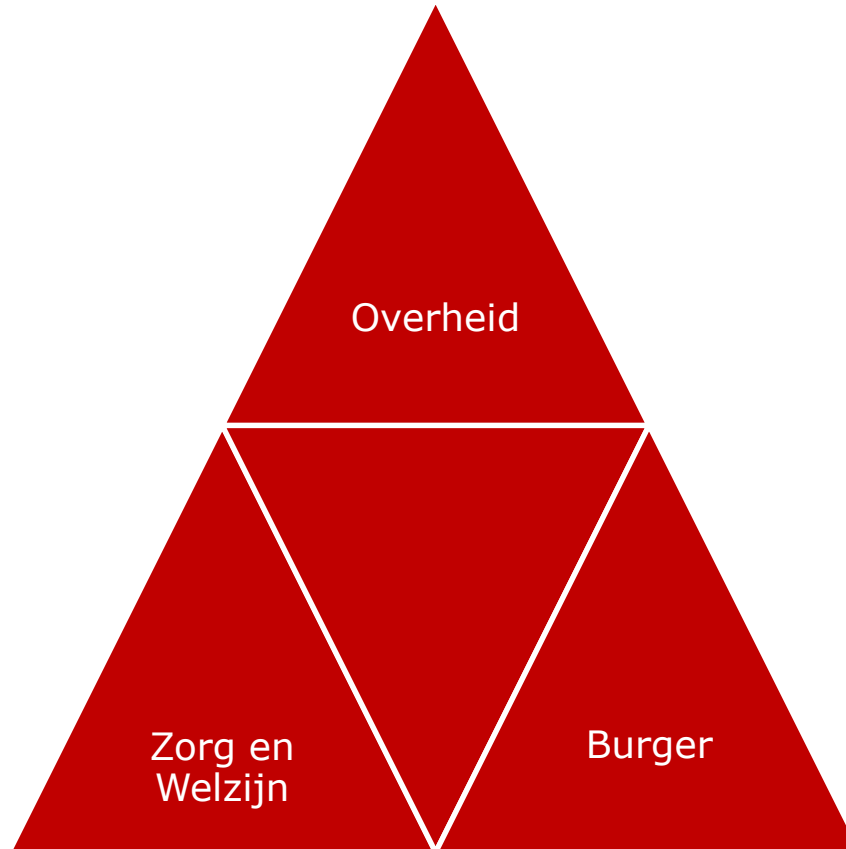
Overheid is probleem én oplossing

- Overheid moet het oplossen, maar tegelijkertijd niet te dichtbij komen.
- Als het fout gaat is het de schuld van de overheid.
- Als het goed gaat moet de overheid zich er niet mee bemoeien.
- Als het te veel kost, moet de overheid er maar geld bij maken

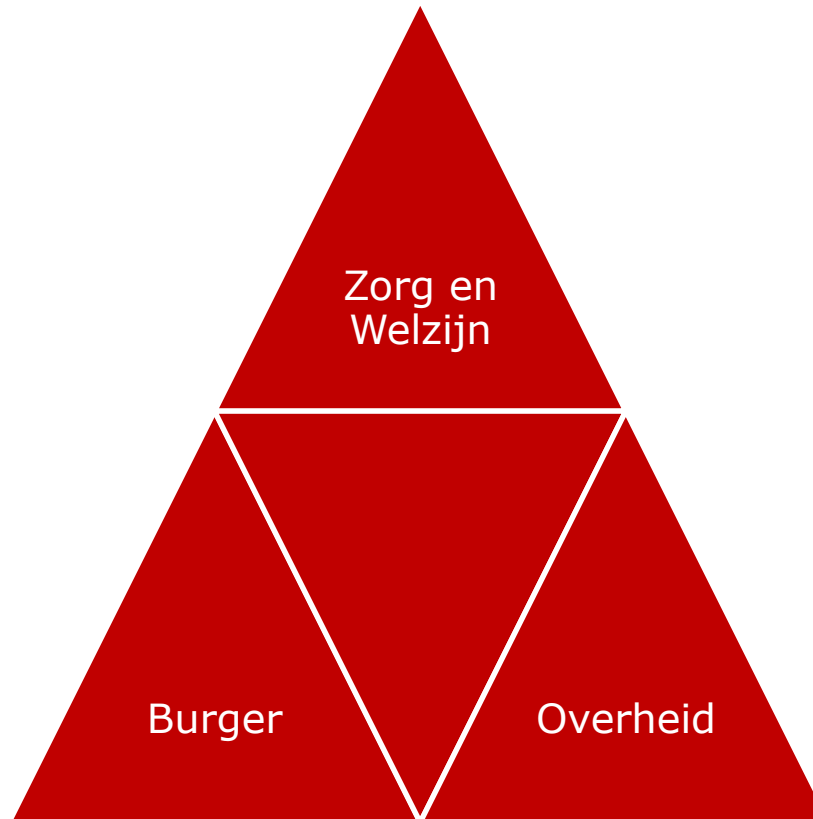
Professionals zijn probleem én oplossing

- De professional moet pro-actief aanwezig zijn, maar wel onzichtbaar
- En als het goed gaat, komt dat door ons zelf.
- De professional moet zich overbodig maken, ook als hij dat niet is.
- En als het fout gaat, heeft de professional gefaald
- De professional moet eigen verantwoordelijkheid stimuleren, maar wel ervoor zorgen dat iedereen meedoet.

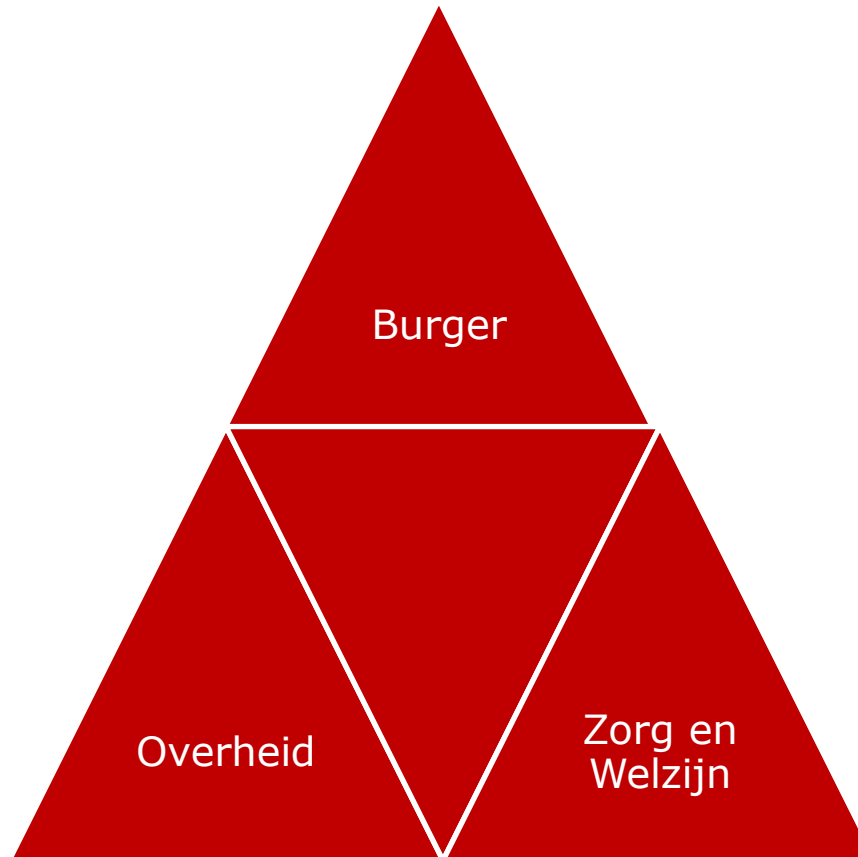
Uiteindelijk is het natuurlijk een samenspel

Kantelen.....

Iedereen moet kantelen.....

Iedereen is in beweging...

Maar waarnaar toe?

- Gedifferentieerd kijken naar burgers.

Iedereen is in beweging...

Maar waarnaar toe?

- *Gedifferentieerd kijken naar burgers.*
- Scholing.

Iedereen is in beweging... Maar waarnaar toe?

- *Gedifferentieerd kijken naar burgers.*
- *Scholing.*
- Dialoog. Echte dialoog.

Iedereen is in beweging...

Maar waarnaar toe?

- *Gedifferentieerd kijken naar burgers.*
- *Scholing.*
- *Dialogoog. Echte dialoog.*
- Elkaars Taal en Cultuur leren spreken

Bedankt!
Marianne Potting

Dr. M.A.C.J. Potting (Marianne)
Programmaleider Wmo,
Lectoraat Sociale Integratie, Zuyd Hogeschool

marianne.potting@zuyd.nl
http://cesrt.hszuyd.nl
Brusselseweg 150 (Postbus 634)
6200 AP Maastricht
T + 31 (0)43 3466 642

Marianne Potting/Lectoraat Sociale Integratie/Wmo-programma

